

ULKOASIAINMINISTERIÖ
Poliittinen osasto
POL-10 Mari Lankinen

LÄHETE
04.09.2013

HEL7898-13

EDUSKUNTA
Ulkoasiainvaliokunta

Viite UTP 21 / 2013vp

Asia

Korkea edustaja Ashtonin väliraportti

Valiokunnalle lähetetään ohessa perustuslain 97§:n nojalla muistio korkea edustaja Ashtonin väliraportista, joka koskee yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (YTPP) sekä puolustusyhteistyötä käsittelevän joulukuun Eurooppa-neuvoston valmisteluja.

Yksikön päällikkö

Mikko Kinnunen

Liitteet

Muistio: Korkea edustaja Ashtonin väliraportti yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (YTPP) sekä puolustusyhteistyötä käsittelevän joulukuun Eurooppa-neuvoston valmisteluista

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Poliittinen osasto

POL-10 Mari Lankinen

Asiasanat YTPP, EDUSKUNNAN INFORMOINTI

Hoitaa POL-10

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi

ALI-10; ALI-20; AVS-PAL; AVS-POL; EUR-01; EUR-02; EUR-20; EUR-40; ITÄ-10; OIK-20;
POL-01; POL-02; POL-30; UMF00; VNEUS; VSI-00
ATE; BEO; BER; BRT; BRY; BUD; BUK; DUB; EUE; HAA; KOB; LIS; LJU; LON; LUX; MAD;
MOS; NAE; NIC; OSL; PAR; PRA; PRI; RII; ROO; SOF; TAL; TUK; VAR; WAS; WET; WIE;
VIL; YKE; ZAG
PLM; SM

Laatija jakanut

Korkea edustaja Ashtonin väliraportti yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (YTPP) sekä puolustusyhteistyötä käsittelevän joulukuun Eurooppa-neuvoston valmisteluista

Joulukuun Eurooppa-neuvosto keskittyy kolmeen kokonaisuuteen: 1) YTPP:n tehokkuuden, näkyvyyden ja vaikuttavuuden kehittämiseen 2) Suorituskykyjen (sekä siviili että sotilaallisten) kehittämiseen ja 3) eurooppalaisen puolustusteollisuuden vahvistamiseen.

Valmistelut ovat edenneet laaja-alaisesti sekä ulko- että puolustusministereiden toimesta. Heinäkuun lopussa jaettiin kaksi joulukuun Eurooppa-neuvoston valmistelujen kannalta merkittävää valmistelupaperia; Korkean edustajan (KE) väliraportti Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle (interim report) ja komission puolustusteollisuutta koskeva tiedonanto (Puolustus- ja turvallisuusala kilpailukykyisemmäksi). Tavoite on, että KE:n raporttia täydennetään jäsenmaiden näkemyksillä mm. syksyn ministerikokouksissa. Näillä näkymin lopullinen raportti valmistuu syyskuun lopussa. KE:n lopullisen raportin pohjalta Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja van Rompuy laatii suositukset päämiehille.

Komission tiedonannon painopisteet ovat puolustusteollisuuden sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen ml. huoltovarmuuden kehittäminen, teollisuuspolitiikan vahvistaminen, siviili- ja sotilassynergoiden kehittämistä edistävät toimet ja Euroopan puolustusteollisuuden tukeminen kansainvälisillä markkinoilla. Ehdotusten toimeenpano edellyttää joulukuun Eurooppa-neuvostolta strategista yhteisymmärrystä etenemisestä ja poliittista sitoutumista tavoitteisiin. Komission tiedonannon kansallinen käsittely on kesken.

KE Ashtonin raportti jakautuu kolmeen osaan: 1) strateginen konteksti, 2) ehdotukset YTPP:n kehittämiseksi ja 3) jatkotoimenpiteet. Raportin strateginen konteksti alleviivaa sitä, että toimintaympäristön muutokset, esimerkiksi taloudellisen tilanteen heikkeneminen, koskevat kaikkia Euroopan maita ja suorituskykyjen kehittäminen riippuu jäsenmaista, mutta on myös niiden edun mukaista. Raportin mukaan YTPP:n päätavoitteita ovat EU:n roolin kehittäminen turvallisuuden tuottajana, kumppanuuksien kehittäminen, intressien turvaaminen vaikuttamalla kansainväliseen turvallisuuteen sekä kaikki EU:n eri välineitä ja politiikkoja hyödyntävä kokonaisvaltainen lähestymistapa. Kriisinhallintaoperaatiot ovat edistäneet YTPP:tä, mutta haasteita on edelleen, eikä YTPP:n tulevaisuudesta ole selkeää visiota. Haasteita ovat mm. operaatioiden käynnistämiseen liittyvät ongelmat ja kriittisten suorituskykyjen varmistaminen.

Ehdotukset ja toimeenpiteet YTPP:n vahvistamiseksi on jaoteltu kolmen klusterin mukaisesti. Raporttiluonnoksessa on vahva alueellinen ja EU:n naapurustoa koskeva painotus. Lisäksi raportissa korostetaan YTPP:n roolia osana EU-instrumenttien koherenttia käyttöä ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan kehittämistä. Myös taisteilusastojen kehittäminen nousee esille. Raporttiluonnoksessa ei käsitellä eikä esitetä etenemistä yhteisen puolustuksen suuntaan.

Suorituskykyjä koskevassa klusterissa peräänkuulutetaan suorituskyky-suunnittelun systematisointia suunnitteluasiakirjoja ja suoritusprosesseja (Capability Development Plan ja Headline Goal Process) kehittämällä. Sotilaallinen suorituskyky-yhteistyö koskee kaikkia jäsenmaiden suorituskykyjä eikä ainoastaan kansainvälisissä operaatioissa käytettäviä tai yksinomaan kriisinhallinnassa käytettäviä suorituskykyjä. Pysyvä rakenteellinen yhteistyö mainitaan raportissa, joskaan etenemiseen ei raportin mukaan ole halukkuutta

äsenmaiden kesken. Lisäksi esitetään konkreettisia lippulaivahankkeita (esim. ilmatankkaus, miehitettömät ilma-alukset ja kyber).

Raportin puolustusteollisuutta koskeva osuus on suhteellisen lyhyt, koska siinä ei haluta toistaa tiedonannon sisältöä. Raportissa todetaan puolustusteollisuuden pohjan merkitys Euroopan strategisen autonomian turvaamisessa. Teollisuuden uudelleenjärjestelyt ja konsolidaatio nähdään väistämättömänä, joskin se tapahtuu markkinaehtoisesti. Väliraportti nostaa myös esille komission puolustustiedonannon keskeisimmät seikat kuten huoltovarmuus, ja siviili- ja sotilaalliset synergiat tutkimuksessa. Raportin lopussa todetaan että Eurooppa-neuvostosta tarvitaan sekä konkreettisia tuloksia että toimeksiantoja ja sen tulisi antaa strategista ohjausta YTPP:n ja puolustusyhteistyön jatkokehittämiseksi. Eurooppa-neuvostolta odotetaan sekä konkreettisia tuloksia, tavoitteiden asettelua sekä seurantaa. Näitä ovat raportin mukaan yhteiskäytön ja jakamisen (Pooling & Sharing-menettelyohjeen, Code of Conductin) hyödyntäminen ja samalla puolustus suunnittelun koordinaatiota edistävän kannustejärjestelmän toteutus, tietokarttojen kehittäminen toteutukseen ja konkreettisiin suorituskykyhankkeisiin ja tulevien puolustusbudjettien tason pohdinta, ml. puolustustarvikehankintojen ja henkilöstökustannusten suhde.

Suomen näkemyksen mukaan KE Ashtonin väliraportti antaa hyvän pohjan jatkokäsittelylle, sitouttaa jäsenmaat ja EU-toimijat asiakokonaisuuksien eteenpäinviemiseen. KE Ashtonin raportti ja komission puolustusteollisuutta, -markkinoita sekä tutkimusta ja kehittämistä koskeva tiedonanto tukevat toisiinsa ja ne jakavat saman analyysin toimintaympäristön muutoksesta ja Euroopan strategisesta tilanteesta.